

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för språk och litteratur

1LI200 Litteraturvetenskap, den äldre litteraturen, 30 högskolepoäng
Comparative Literature, Early Literature, 30 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för språk och litteratur 2009-12-07

Senast reviderad 2012-04-25. Revision av mål och litteraturlista.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2012

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- diskutera och tolka litterära texter
- muntligt och skriftligt presentera, analysera och diskutera litterära problemställningar
- redogöra för relevanta delar av litteraturvetenskapens historia.

Efter avslutad delkurs 1a ska de studerande kunna

- redogöra för ämnesrelaterad teori, terminologi och metod samt visa god förmåga till kritiskt tänkande.

Efter avslutad delkurs 1b ska de studerande kunna

- formulera relevanta problemställningar och tillämpa ämnesrelaterad terminologi och metod.

Efter avslutade delkurser 2-4 ska de studerande kunna

- redogöra för litteraturens historia i förhållande till respektive tidsperiod och dess samhälleliga och idéhistoriska förutsättningar
- diskutera aktuell litteratur i relation till genusfrågor, klassfrågor och etniska perspektiv.

Ett kompletterande mål för all utbildning inom det humanistiska området är förmågan att korrekt använda svenska språket i tal och skrift.

Innehåll

Delkurs 1.

Alternativ A. Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanalys (7,5 högskolepoäng)

För studenter som ej tidigare läst Litteraturvetenskap, den nyare litteraturen. Delkursen ger en grundläggande orientering i litteraturhistoriska och litteraturvetenskapliga termer och begrepp samt träning i analys av dramatiska, lyriska och episka texter.

Alternativ B. Litteraturvetenskaplig metod med uppsats (7,5 högskolepoäng)

För studenter som tidigare läst Litteraturvetenskap, den nyare litteraturen. Delkursen ger en överblick över litteraturvetenskaplig metod och teori samt träning i skriftlig, vetenskaplig framställning. I anslutning till uppsatsförfattandet uppövas främst förmågan att formulera frågeställningar, föra ett sammanhängande resonemang samt tillämpa vetenskaplig metodik.

Delkurs 2: Äldre litteratur till 1700 (7,5 högskolepoäng)

Periodens svenska och utländska litteratur studeras utifrån estetiska, genremässiga, idéhistoriska och sociala aspekter. Tyngdpunkten ligger huvudsakligen på västerlandets litteratur. De litteraturhistoriska sammanhangen belyses men även enskilda texters egenskaper tas fram.

Delkurs 3: Äldre litteratur 1700–1830 (7,5 högskolepoäng)

Se delkurs 2 och litteraturförteckning enligt nedan.

Delkurs 4: Äldre litteratur 1830–1910 (7,5 högskolepoäng)

Se delkurs 2 och litteraturförteckning enligt nedan.

Undervisningsformer

Undervisning ges i form av föreläsningar, gruppdiskussioner, seminarier och handledning. När kursen ges som nätbaserad distanskurs sker detta via en lärplattform.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För Godkänt betyg ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För att erhålla slutbetyget Väl godkänd krävs att minst 22,5 högskolepoäng av delkurserna är Väl godkända. Delkurs 1A examineras genom skriftliga hemuppgifter. Delkurs 1B examineras genom författande och försvar av uppsats samt opposition på annans uppsats. Delkurserna 2-4 examineras genom gruppdiskussioner och skriftliga tentamina.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Antologier

Urval ur följande antologier används i vissa delkurser:

Breitholtz, Lennart (red.). 1961 och senare. *Litteraturens klassiker*, (LK) band 1–18. Stockholm: AWE/Geber m.fl.

Hansson, Gunnar D. & Fyhr, Lars. 2007. *Texter* (TT). Lund: Studentlitteratur.

Håkanson, Björn (red.). 1996 och senare. *Levande svensk poesi*, (LSP). Stockholm: Natur & Kultur.

Lewan, Bengt & Sjöberg, Birthe (red.). 1990 och senare. *Världsdramatik*, (VD) band 1–4. Lund: Studentlitteratur.

Litteraturbanken.se (här finns i princip alla svenska texter att tillgå)

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar m.fl. (red.). 1993 och senare. *Svensk litteratur*, (SL) band 1–5. Stockholm: Norstedts.

Svanberg, Birgitta & Witt-Brattström, Ebba (red.). 1995 och senare. *Hundra skrivande kvinnor*, (HSK), band 1–3. Stockholm: Natur & Kultur.

www.gutenberg.org (för texter på originalspråk)

Delkurs 1A: Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanlys (7,5 hp)

Facklitteratur

Bergsten, Staffan & Elleström, Lars. 2004. *Litteraturhistoriens grundbegrepp*. Lund: Studentlitteratur. 234 s.

Elleström, Lars. 1999. *Lyrikanalys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur. 164 s.

Holmberg, Claes-Göran & Ohlsson, Anders. 1999. *Epikanalys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur. 125 s.

Lindström, Göran. 1978. *Att läsa dramatik*. Lund: Liber Läromedel. 170 s.

Skönlitteratur

Ur litteraturförteckningarna för delkurs 2–4 enligt anvisningar.

Delkurs 1B: Litteraturvetenskaplig metod med uppsats (7,5 hp)

Bergsten, Staffan (red.). 2002. *Litteraturvetenskap – en inledning*, andra uppl. Lund: Studentlitteratur (enl. anv.). 90 s.

Culler, Jonathan. 2011. *Litterär teori. En mycket kort introduktion*. Lund: Studentlitteratur (enl. anv.). 80 s.

Hedman, Thomas. 1997. *Informationssökning för samhällsvetare och humanister*. Lund: Studentlitteratur. 110 s.

Jarrick, Arne & Josephson, Olle. 1996. *Från tanke till text. En språkhandbok för uppsatsskrivande studenter*. Lund: Studentlitteratur. 125 s.

Lindblad, Ing-Britt. 1998. *Uppsatsarbete. En kreativ process*. Lund: Studentlitteratur. 60 s.

Svenska språknämnden. 2008. *Svenska skrivregler*. Stockholm: Liber. 144 s.

Wolf, Lars. 2002. *Läsaren som textskapare*. Lund: Studentlitteratur, kap 12. 74 s.

Delkurs 2: Äldre litteratur till 1700 (7,5 hp)

Facklitteratur

Auerbach, Erich. 1999. *Mimesis. Verklighetsframställningen i den västerländska litteraturen*. Bonnier. (utdrag: kap 1).

Olsson, Bernt och Algulin, Ingemar. 1995 eller senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt, s. 11–101.

Olsson, Bernt och Algulin, Ingemar. 1990 eller senare. *Litteraturens historia i världen*. Stockholm: Norstedt, s. 11–213.

Referenslitteratur

Petersson, Margareta (red.) 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur. (i urval)

Skönlitteratur

Forntiden (världen)

Archilochos. Några dikter (LK 1/TT)
Aristofanes. *Lysistrate* (VD 1)
Ur Bibeln: Första Mosebok (kap 1–9), ur Höga visan
Catullus. Några dikter (LK 3/TT)
Homeros. Ur *Odysséen* (LK 1/TT)
Horatius. Några dikter (LK 3/TT)
Ovidius. Ur *Metamorphoser* (LK 3/TT)
Platon. Texter i urval (LK 1/TT)
Sapfo. Några dikter (LK 1/TT)
Sofokles. *Kung Oidipus* (LK 2)
Vergilius. Ur *Aeneiden* (LK 3/TT)

Medeltiden (världen)

Anonym. *Spelet om Envar* (LK 5)
Beatriz av Dia. Några dikter (HSK 1)
Boccaccio, Giovanni. Ur *Decamerone* (LK 6TT)
de Borneil, Guiraud. ”Aubade” (LK 5/TT)
Dante. Ur *Divina Commedia* (LK 4/TT)
Eddadikt: ”Trymskvida” (TT)
de France, Marie. ”De bägge älskande” (LK 4/TT)
Gunnlaug Ormstungas saga
Petrarca, Francesco. Några dikter (LK 7/TT)
Ur *Rolandssången* (LK 4/TT)
von Strassburg, Gottfried och von Freiberg, Heinrich. Ur *Tristan* (LK 4/TT)
de Ventadour, Bernard. ”Min själ är rusig” (LK 5)
Villon, François. Några dikter (LK 7/TT)
von der Vogelweide, Walther. ”Under linden”, ”Lyckliga stund” (LK 5/TT)

Medeltiden (Sverige)

Anonym. Ballader (SL 1)
Birgitta. Ur *Revelationes* (SL 1)

Renässansen och humanismen (världen)

de Cervantes, Miguel. Ur *Don Quijote*
Margareta av Navarra. Ur *Heptameron* (LK 6/TT)
de Montaigne, Michel. Ur *Essayer* (LK 6/TT)
Rabelais, François. Ur *Gargantua och Pantagruel* (LK 6/TT)
Shakespeare, William. Några dikter (LK 7/TT) *Hamlet*

Manierismen och barocken (världen)

Donne, John. Några dikter (LK 7/TT)
von Grimmelshausen, Hans Jacob Christoffer. Ur *Den äventyrlige Simplicissimus* (LK 6/TT)
Gryphius, Andreas. Några dikter (LK 7/TT)
Marvell, Andrew. Några dikter (LK 7/TT)

Renässans, barock och begynnande klassicism (Sverige)

Brenner, Sophia Elisabeth. En dikt (SL 1)
Horn, Agneta. Ur *Beskrifningh öfwer min älända och mycket wederwärtiga wandringestidh* (SL 1)
Johansson, Lars (Lucidor). Några dikter (SL 1)
Stiernhielm, Georg. "Hercules" (SL 1)
Wivallius, Lars. Några dikter (SL 1)

Delkurs 3: Äldre litteratur 1700–1830 (7,5 hp)

Facklitteratur

Ambjörnson, Ronny. 1990. "Frankenstein och hans monster". I *Mansmyter*. Stockholm. s. 99–120.

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar. 1995 och senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt, s. 103-223.

Olsson, Bernt och Algulin, Ingemar. 1990 eller senare. *Litteraturens historia i världen*. Stockholm: Norstedt, s. 214-326.

Watt, Ian. 1969. "Individualism and the Novel". I: F.H. Ellis (red.) *Twentieth Century Interpretations of Robinson Crusoe*. s. 39–54.

Referenslitteratur

Boileau, Nicolas. 1988. "Ur diktkonsten (1634), tredje sången" i *Texter i poetik. Från Platon till Nietzsche*. red. per-Erik Ljung & Anders Mortenssen. Lund: Studentlitteratur. s. 111-123.

Elleström, Lars. 2005. *En ironisk historia. Från Lenngren till Lugn*. Stockholm: Norstedts. s 34-51.

Petersson, Margareta (red.) 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur. (i urval)

Skönlitteratur

Klassicismen och upplysningen (världen)

Defoe, Daniel. Ur *Robinson Crusoe*
de la Fontaine, Jean. Ur *Fables* (LK 9/TT)
Holberg, Ludvig. *Erasmus Montanus*
Molière. *Tartuffe*
Racine, Jean. *Faidra* (VD 1)
Swift, Jonathan. Ur *Gullivers resor* (bok 4)
Voltaire. *Candide* (LK 10)

Förromantiken och nyklassicismen (världen)

Blake, William. Ur *Songs of Innocence* och *Songs of Experience* (LK 9/TT)
Goethe, Johann Wolfgang. Några dikter (LK 9/TT), *Den unge Werthers lidanden* (LK 10)
Gray, Thomas. "Elegy written in a country church-yard" (LK 9/TT)
Rousseau, Jean Jacques. *Bekännelser*, bok 1
Schiller, Friedrich. "An die Freude", "Die Götter Griechenlands" (LK 9/TT)

Upplysning–rokoko, klassicism och förromantik (Sverige)

Bellman, Carl Michael. Några dikter (SL 2)
Dalin, Olof von, "Sagan om hästen"
Kellgren, Johan Henrik. *Texter i urval* (SL 2)
Lenngren, Anna Maria. Några dikter (SL 2)
von Linné, Carl. *Texter i urval* (SL 2)
Nordenflycht, Hedvig Charlotta. Några dikter (SL 2)

Romantiken (världen)

Byron, George Gordon. Några dikter (LK 17/TT)
Coleridge, Samuel Taylor. Några dikter. (TT)
von Droste-Hülshoff, Annette. En dikt (LK 17/TT)
Gogol, Nikolaj. ”Näsan”
Heine, Heinrich. Några dikter (LK 17/TT)
Hoffman, E. T. A. ”Sandmannen”
Hölderlin, Friedrich. Några dikter (LK 17/TT)
Keats, John. Några dikter (LK 17/TT)
Poe, Edgar Allan. ”Huset Ushers fall”
Shelley, Mary. *Frankenstein*
Shelley, Percy. Några dikter (LK 17/TT)
Wordsworth, William. Några dikter (LK 17/TT)

Romantiken (Sverige)

Almqvist, Carl Jonas Love. *Drottningens juvelsmycke*
Stagnelius, Erik Johan. Några dikter (SL 3 eller LSP)
Ur *Svenska folk-sagor och äfventyr* (SL 3)
Tegnér, Esaias. Några dikter (SL 3 eller LSP)

Delkurs 4: Äldre litteratur 1830–1910 (7,5 hp)

Facklitteratur

Friedrich, Hugo. 1968. *Strukturen i moderne lyrik. Fra Baudelaire til i da*.
Köpenhamn: Arena (utdrag).

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar. 1995 och senare. *Litteraturens historia i Sverige*.
Stockholm: Norstedt, s. 225-371.

Olsson, Bernt och Algulin, Ingemar. 1990 eller senare. *Litteraturens historia i världen*.
Stockholm: Norstedt, s. 327-465.

Lukacs, George. 1983. *Realismens seger. Litteraturkritiska essäer*. Lund: Arkiv
(utdrag)

Referenslitteratur

Petersson, Margareta (red.). 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur. (i urval)

Skönlitteratur

Från realism till naturalism (världen)

Andersen, H. C. ”Den lilla sjöjungfrun”, ”Skuggan”
Austen, Jane. *Stolthet och fördom*
Balzac, Honoré de. *Pappa Goriot*
Barrett Browning, Elizabeth. Några dikter (LK 18/TT)
Baudelaire, Charles. Några dikter (LK 18/TT)
Dickinson, Emily. Några dikter (LK 18/TT)
Dostojevskij, Fjodor. *Källarmänniskan*
Flaubert, Gustave. *Madame Bovary*
Tolstoj, Leo. ”Ivan Iljitjs död”
Whitman, Walt. Några dikter (LK 18/TT)

Mellan naturalism och symbolism. Vid modernismens rötter (världen)

Conrad, Joseph. *Mörkrets hjärta*
Ibsen, Henrik. *Et dukkehjem* (VD 2)
Jarry, Alfred. *Kung Ubu* (VD 2)
Kierkegaard, Søren. ”Diapsalmata”, i *Antingen-Eller*
Maria Rilke, Rainer. dikter (LK 18)
Perkins Gilman, Charlotte. ”Den gula tapeten”
Rimbaud, Arthur. dikter (LK 18)

Zola, Emile. *Thérèse Raquin*

Det moderna genombrottet och sekelslutet (Sverige)

Benedictsson, Victoria. *Texter i urval (SL 5)*

Fröding, Gustaf. *Några dikter (SL 5 eller LSP)*

von Heidenstam, Verner. *Några dikter (SL 5)*

Karlfeldt, Erik Axel. *Några dikter (SL 5 eller LSP)*

Lagerlöf, Selma. *Herr Arnes penningar*

Strindberg, August. *Fröken Julie, Röda rummet, "Ett dockhem" ur Giftas*

Söderberg, Hjalmar. *Ur Historietter*